

BIJEENKOMST ENERGIEFABRIEK - 17 APRIL 2026

ENERGIEMANAGEMENTSYSTEMEN EN
ENERGIEHANDELPLATFORMS

(PUBLIEK DEELBARE VERSIE VAN DE PRESENTATIE)

Energiemanagementsystemen en Energiehandelplatforms

Doel van de bijeenkomst

Ondersteunen van energiecoöperaties in de Drechtsteden bij onderbouwde keuzes rondom EMS en EHP.

Inzicht en handelingsperspectief

De bijeenkomst richt zich op kennisvergroting en het bieden van handelingsperspectieven, niet op definitieve keuzes.

Samenwerking met de Energiefabriek Drechtsteden

Regionale samenwerking en innovatie met en tussen coöperaties.

Analyse deels gefinancierd vanuit Europese COPPER-subsidie

Mede dankzij deze subsidie heeft Stichting Energieke Regio – in nauwe samenwerking met een werkgroep van 10 energiecoöperaties - een zeer gedegen onderzoek kunnen uitvoeren, dat nu praktisch ingezet kan worden.

Agenda en opbouw van het programma

1. Introductie en context – Wico en Jory

2. Vergelijkende analyse EMS en EHP – Krijn

Een toelichting op de vergelijkende analyse van eerst 14 en later 4 EMS- en EHP-aanbieders:

- hoe de 14 aanbieders zijn beoordeeld op 24 technische, organisatorische en financiële criteria;
- hoe de totaalscores tot stand zijn gekomen (per type coöperatie: Small, Medium, Large);
- hoe er daarna – met de werkgroep van vertegenwoordigers van 10 energiecoöperaties - een uitvraag is uitgezet bij 4 (combinaties van) aanbieders en wat daar uitgekomen is;
- hoe de gekozen uitvraagmethodiek coöperaties – nu en in de toekomst - ondersteunt bij het komen tot een contract met de aanbieder van hun voorkeur;
- hoe met deze methodiek ook nieuwe aanbieders (nu al een actuele situatie) beoordeeld kunnen worden.

3. Reflectie en vervolgstappen – samen

Het programma sluit af met reflectie, interactie en een blik op ondersteuning en toekomstige stappen.

Context en urgentie voor energiecoöperaties

Groei en uitdagingen

Het aantal energiecoöperaties groeit snel, wat kansen voor het economisch vestigingsklimaat biedt.

Netcongestie en capaciteit

Netcongestie beperkt elektriciteitstransport, waardoor slim gebruik van bestaande capaciteit cruciaal is.

Flexibiliteit en energiemangement

Flexibiliteit vraagt om afstemming van vraag en aanbod via energiemangementssystemen en handelplatforms.

Toekomstbestendige oplossingen

EMS en EHP zijn essentiële bouwstenen voor robuuste energiecoöperaties en gezamenlijke groepscontracten.

Opzet van de vergelijkende analyse

Breed marktonderzoek

Veertien EMS- en EHP-aanbieders zijn beoordeeld op basis van een uitgebreide marktverkenning en beoordeling.

Verschillende beoordelingscriteria

Vierentwintig criteria - verdeeld over technische, organisatorische en financiële aspecten - zijn gebruikt voor een gedetailleerde analyse.

Analyse naar coöperatieprofielen

Criteria zijn qua weging aanpasbaar voor verschillende energiecoöperatieprofielen: Small, Medium en Large voor passend maatwerk.

Transparantie en vergelijkbaarheid

De analyse biedt een objectief vertrekpunt zonder één beste aanbieder aan te wijzen, voor eerlijke vergelijkingen. Alles in samenspraak met de werkgroep.

Opzet van de vergelijkende analyse

Verschillen tussen aanbieders

Analyse toont dat aanbieders verschillen in criteria zoals functionaliteit, flexibiliteit en prijs. En dat er geen universele beste keuze bestaat.

Impact van criteriaweging

Zwaarder meewegen van criteria zoals kosten of ondersteuning beïnvloedt rangordes en voorkeuren van coöperaties.

Contextafhankelijke keuzes

Uiteindelijk zijn keuzes afhankelijk van coöperatiecontext en behoeften, met resultaten als hulpmiddel voor besluitvorming.

Nieuw EMS-initiatief Antoniapolder

Initiatief in onderzoeksfase

Een nieuw EMS-initiatief bevindt zich nog in de onderzoeksfase binnen Energiecoöperatie Ambacht I (Antoniapolder), buiten de uitgevoerde analyse.

Externe samenwerkingspartner

Het initiatief wordt uitgevoerd met een externe aanbieder die niet tot de 14 geanalyseerde partijen behoort, daarvoor wel uitgenodigd was, maar toen 'nog niet zover was'. Inmiddels heeft Energieke Regio ook contact met deze partij. Men 'is nog steeds niet zover' maar verwacht wel in het laatste kwartaal van 2026 zover te zijn.

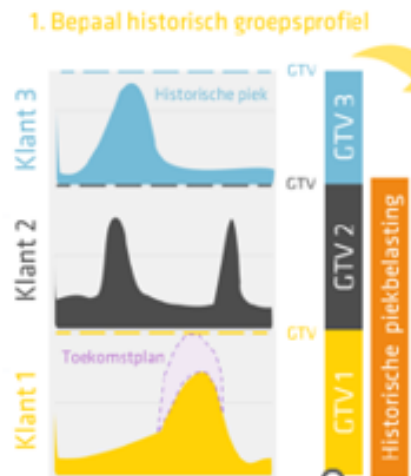
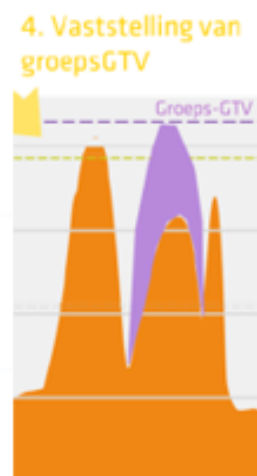
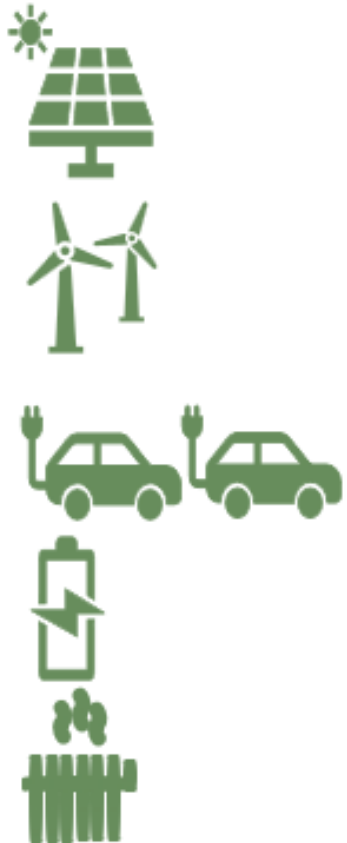

Transparantie en positionering

Belangrijk om het initiatief te benoemen voor openheid.

Kennisdeling en vertrouwen

De nadruk ligt op delen van kennis en ervaring, waarbij vertrouwen en openheid binnen het netwerk centraal staat.

Waarom een energiecoöperatie, waarom een EMS en EHP?

Onderling Verhandelen (Energiehandelsplatform)	Optimaliseren Energieverbruik & Piekverbruik (Energiemanagementsysteem)	Collectieve afspraken netbeheerder	Collectieve of gecoördineerde investeringen	Eigen net (gelijkstroom)
		 <p>1. Bepaal historisch groepsprofiel</p> <p>4. Vaststelling van groepsGTV</p> 		

Concrete opbrengsten van EMS en EHP

Slimme energie-aansturing

EMS en EHP maken het mogelijk vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen voor efficiënter lokaal energiegebruik.

Transparante verrekening

Deze systemen zorgen voor duidelijke en betrouwbare onderlinge verrekening tussen coöperatie leden, wat vertrouwen versterkt.

Naleving groepscontracten

EMS en EHP ondersteunen het monitoren en controleren van afspraken binnen groepscontracten dankzij inzichtelijke data.

Financieel inzicht en besparing

Ze bieden helder inzicht in kosten en baten, wat kan leiden tot lagere energiekosten en betere flexibiliteitsbenutting (met veel lagere investeringen).

Van analyse naar vervolgstappen

Van inzicht naar actie

Analyse vormt een basis om met aanbieders in gesprek te gaan maar vervangt het eigen keuzeproces van de coöperaties niet.

Gebruik van instrumenten

Programma van Eisen en modelofferte ondersteunen gestructureerde en gelijkwaardige gesprekken tussen coöperaties en aanbieders.

Belangrijke aandachtspunten

Governance, vereiste eigen inzet vanuit de coöperatie ('operator-rol') schaalbaarheid, kostenontwikkeling, verzekeraarbaarheid en implementatieondersteuning zijn cruciaal bij vervolgstappen. Technisch hebben de aanbieders alles op orde. Veiligheid vinden ook zij zeer belangrijk.

Faciliterende rol Energiefabriek

De Energiefabriek en Energieke Regio begeleiden de coöperaties graag verder.

Van brede analyse naar gerichte uitvraag

Van marktverkenning naar gerichte uitvraag

Eerst is een brede marktverkenning uitgevoerd. Daarna is samen met de werkgroep een gerichte uitvraag opgezet – op basis van 24 criteria - om tot contracteerbare en objectief vergelijkbare aanbiedingen te komen.

Wegen naar coöperatieprofiel

Uitkomsten bekeken voor small, medium en large coöperaties en verschillende prijsgevoeligheden.

Gerichte uitvraag

Met de werkgroep 4 partijen uitgevraagd op basis van een PvE, invulformat voor de offerte en – na hun vragen – een Nota van Inlichtingen.

Gesprekken + prijsblad

Per aanbieder is – na analyse van hun inschrijvingen - een gespreksvoorbereiding opgesteld. Aanbidders zijn bevraagd op praktische werking, rolverdeling, bewijs en beter vergelijkbare prijsinformatie.

Kern van de methodiek

4x uitvraag, 3x inschrijving

- **Aanbieder A** (EHP+EMS) schreef niet in
- **Aanbieder B1** (EHP) met **B2** (EMS)
- **Aanbieder C1** (EHP) met **C2** (EMS)
- **Aanbieder D** (EHP, inschrijving zonder EMS)

Volledig beoordelen

Alle drie inschrijvingen inhoudelijk beoordeeld; procedurele tekortkomingen leidden niet automatisch tot uitsluiting, want doel is keuzes kunnen maken.

Drie lagen naast elkaar

Per criterium is gekeken naar kwaliteit, bewijssterkte en risiconiveau.

Praktisch doel

Niet één ‘winnaar’ aanwijzen, maar coöperaties helpen kiezen wat bij hun situatie en ambitie past.

Aanbieder A deed niet mee

Waarom niet meegedaan?

Aanbieder A heeft aangegeven dat veel onderdelen van de uitvraag niet goed passen bij hun huidige propositie. Zij willen hun propositie niet aanpassen.

Wat past dan wél?

Aanbieder A ziet zichzelf vooral als passend voor complexere situaties met grotere bedrijven en meer zware flexibiliteit.

Hoe verder?

Aanbieder A staat open voor één-op-één gesprekken wanneer een coöperatie zo'n zwaardere kant-en-klaar oplossing zoekt.

Aanbod op hoofdlijnen

Focus op congestie

Sterk gericht op beter benutten van capaciteit, sturen op assets en vergroten van zelfconsumptie.

Technisch sterk

Kan assets – die ze ook zelf kunnen leveren en exploiteren - zoals batterijen, laadfaciliteiten en andere flexibele installaties actief aansturen.

Vooral grootverbruik

Lijkt vooral interessant waar grotere bedrijven, flexibiliteit en zwaardere congestievraagstukken samenkomen en men alle eieren in één mandje wil neerleggen. Voor kleinverbruikers heeft men alleen bij uitzondering oplossingen.

3 aanbieders op 1 sheet

Aanbieder B1 / B2

- Meest integraal en strak georganiseerd.
- Past vooral bij zwaardere coöperaties ('large') met grotere bedrijven, hoger volume en serieuze congestiedruk.
- Biedt veel ontzorging en duidelijke ketenregie, maar met het stevigste kostenbeeld.
- Aanbod is modulair opgebouwd: kan daardoor met minder ontzorging toch concurreren bij 'medium' coöperaties.
- Aanbieder B1 is als 'lead party' ook verantwoordelijk voor B2.

Eindbeeld (vóór kostenvergelijking):

Lijkt vooral passend voor coöperaties waar congestie al stevig speelt of snel gaat spelen en waar veel ontzorging gewenst is.

Aanbieder C1 / C2

- Lichter en goedkoper aanbod.
- Past goed bij coöperaties die klein willen beginnen en stap voor stap willen uitbouwen.
- Vraagt waarschijnlijk wat meer betrokkenheid van bedrijven, bestuur en adviseur, zeker in de beginfase.
- Aanbieder C1 is als 'lead party' ook verantwoordelijk voor C2.

Eindbeeld (vóór kostenverg.):

Lijkt vooral passend voor coöperaties die beheersbaar en kostenefficiënt willen beginnen en op basis van praktijkervaring willen doorgroeien.

Aanbieder D

- Onderscheidt zich met de belofte van leveranciersvrijheid ('je blijft bij je eigen leverancier') en vrije EMS-keuze.
- Biedt dus alleen een EHP aan, wat vergelijking lastig maakt.
- De EMS-partij wordt erbij gezocht na analyse van de complexiteit en doelstellingen.
- Interessant voor coöperaties die keuzevrijheid belangrijk vinden.
- Aanbieder D is bereid om 'lead party' te zijn, mits er een passende EMS-partij komt.

Eindbeeld (vóór kostenvergelijking):

Kan interessant zijn als leveranciersvrijheid zwaar weegt, maar vraagt nog nadere concretisering van EMS-integratie.

Hoe belangrijk is de prijs?

Hoe uitgevraagd? Invulofferte met aanpasbare aantallen:

- 20 deelnemers, 8 grootverbruik en 12 kleinverbruik
- Aannames voor kWh/jaar en kW gecontracteerd vermogen
- Aannames voor de stuurbare assets
- Eenmalige kosten en jaarlijkse kosten voor de coöperatie
- Eenmalige kosten en jaarlijkse kosten per deelnemer
- Looptijd 3 jaar

Kosten Aanbieder B1/B2

Afgerond €XXX

Omgerekend €XXX gemiddeld per deelnemer per jaar

Alleen kleinverbruik met 'light-EMS': €XXX per deelnemer per jaar

Kosten Aanbieder C1/C2

Afgerond €XXX

Omgerekend €XXX gemiddeld per deelnemer per jaar

Alleen kleinverbruik met 'light-EMS': €XXX per deelnemer per jaar

Hoe verdien je dit terug?

Energiehandel via EHP

Betere prijzen op inkoop (vooral de kleinverbruikers) en teruglevering

Energiehandel via EMS

Betere benutting lage marktprijzen

Optimalisatie via bedrijfs-EMS

Betere benutting eigen zonnestroom en eventuele batterij door slimme aansturing van je verbruik

Optimalisatie via collectief-EMS

Betere benutting zonnestroom binnen de coöperatie (en andere coöperaties) en eventuele (collectief beschikbare) batterijen

Optimalisatie via groepscontract

Betere benutting beschikbaar gecontracteerd vermogen: niet vastlopen op je eigen grenzen, flink voordeel op Kosten netbeheerder

Beperking investeringen in assets

Als congestie een rol speelt: lagere pieken en kortere pieken, dus vooral veel minder batterijcapaciteit nodig

Hoe verder?

Afronding van dit deel van onze opdracht:

- Verwerken van jullie reacties van vandaag en komende weken
- Belangrijkste daarbij:
  - hoe zwaar weegt de kostencomponent?
  - wanneer is de beoogde implementatie?
- Compleet maken van de laatste informatie vanuit de aanbieders
- Toevoegen van de extra EMS-aanbieder?
- Alles 'door de beoordelingsmethodiek' halen
- Eindrapport naar de werkgroep
- Publieksversie ter publicatie

Tijdljn:

- Reageer na bespreking binnen je coöperatie graag uiterlijk 15 mei
- Streven afronding door Energieke Regio eind mei / begin juni

En daarna?

- Wij staan klaar om jullie verder te begeleiden
- We brengen de kennis in in de Kennisfabriek

Uitgevoerd door

Met dank aan de werkgroep en

Dordrecht

COPPER

Interreg
North Sea

Co-funded by
the European Union

Reflectie en gesprek

- Vragen en gesprek over de analyse inzichten
- Samenwerking en betrokkenheid

*Coöperaties worden uitgenodigd om
in contact te blijven en samen te werken
aan slimme en schaalbare energieoplossingen.*

*De Energiefabriek en Stichting Energieke Regio
ondersteunen daarbij graag!*